

Bydgoszcz, 24 stycznia 2021 r.

WOJEWODA KUJAWSKO-POMORSKI

WIR.IV.431.6.2020.MT

Starosta Świecki
ul. Gen. Józefa Hallera 9
86-100 Świecie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 10 ust. 2 pkt 2 i 3 oraz art. 10 ust. 5 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 110 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą Prd”, w związku z § 3 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem (Dz. U. z 2017 r. poz. 784), zwanego dalej „rozporządzeniem”, w dniach 1 i 2 lipca 2020 r. oraz 16 i 17 września 2020 r., przeprowadzona została kontrola problemowa w Starostwie Powiatowym w Świeciu, przez zespół kontrolny w składzie:

– inspektor wojewódzki w Wydziale Infrastruktury i Rolnictwa Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, na podstawie upoważnienia Wojewody Kujawsko-Pomorskiego Nr 211/2020 z 23 czerwca 2020 r.,

– ekspert w Wydziale Infrastruktury i Rolnictwa Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, na podstawie upoważnienia Wojewody Kujawsko-Pomorskiego Nr 212/2020 z 23 czerwca 2020 r.,
w zakresie:

1. przedmiot kontroli: zarządzanie ruchem na drogach powiatowych i gminnych na terenie powiatu świeckiego;
2. okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2019 r. do zakończenia czynności kontrolnych.

W wyniku przeprowadzonej kontroli, kontrolowaną działalność Starosty Świeckiego jako organu zarządzającego ruchem, ocenia się:

pozytywnie z nieprawidłowościami.

Dokonana ocena została oparta o następującą skalę ocen:

- pozytywna,
- pozytywną z uchybieniami,
- pozytywną z nieprawidłowością,
- pozytywną z nieprawidłowościami,
- negatywna (po przekroczeniu przyjętego progu istotności).

Oceny dokonano na podstawie poniższych ustaleń:

I. Ustalenia organizacyjne

Zgodnie z § 21 ust. 3 pkt. 1 Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Świeciu¹, do podstawowych zadań Wydziału Komunikacji i Dróg w zakresie transportu, prawa przewozowego, kolei i dróg należy w szczególności: zarządzanie ruchem na drogach powiatowych i gminnych. W zakresach czynności pracownika realizującego te zadania, jak i kierownika Wydziału² - jako jedno z zadań głównych wskazano m.in. „zarządzanie ruchem na drogach powiatowych i gminnych”.

Upoważnieniem nr OR.077.60.2012 z 12 listopada 2012 r. Starosta Świecki, na podstawie art. 38 ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, upoważniła – Kierownika Wydziału Komunikacji i Dróg Starostwa Powiatowego w Świeciu „do wydawania decyzji administracyjnych i dokumentów w zakresie zadań Wydziału Komunikacji i Dróg”. Kolejnym upoważnieniem z 8 lipca 2020 r. nr OR.077.73.2020, Starosta Świecki, na podstawie art. 38 ust. 2 ustawy o samorządzie powiatowym i art. 268a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, upoważniła – Kierownika Wydziału Komunikacji i Dróg Starostwa Powiatowego w Świeciu „do wydawania decyzji administracyjnych i dokumentów w zakresie zadań Wydziału Komunikacji i Dróg (...).”

Natomiast upoważnieniem nr OR.077.1.2013 z 2 stycznia 2013 r. Starosta Świecki, na podstawie art. 38 ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym i art. 268a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, upoważniła – inspektora w Wydziale Komunikacji i Dróg Starostwa Powiatowego w Świeciu „do podpisywania w imieniu Starosty decyzji administracyjnych, postanowień i zaświadczeń w zakresie zadań realizowanych przez Wydział, wynikających z Regulaminu Organizacyjnego i wewnętrznych aktów prawnych”. Kolejnym upoważnieniem z 8 lipca 2020 r. nr OR.077.73.2020, Starosta Świecki, na podstawie art. 38 ust. 2 ustawy o samorządzie powiatowym i art. 268a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, upoważniła – inspektora w Wydziale Komunikacji i Dróg Starostwa Powiatowego w Świeciu „do wydawania decyzji administracyjnych i dokumentów w zakresie zadań Wydziału Komunikacji i Dróg (...).”

Powyższe upoważnienia Starosty Świeckiego wydane na podstawie art. 38 ust. 2 ustawy o samorządzie powiatowym i art. 268a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, nie mogą stanowić podstawy do zatwierdzania organizacji ruchu. Przepisy te dają możliwość upoważniania do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej należących do właściwości powiatu. Natomiast zatwierdzanie projektów organizacji ruchu nie następuje w drodze decyzji administracyjnej, bowiem zatwierdzanie organizacji ruchu jako jedno z zadań starosty w zakresie zarządzania ruchem jest czynnością organizacyjno - techniczną, zgodnie z przepisami rozporządzenia.

W trakcie kontroli przedłożono wyjaśnienie³, w którym wskazano, iż zatwierdzenia projektów organizacji ruchu oraz opinie do organizacji ruchu podpisywać będzie osobiście Pani Starosta.

¹ przyjęty Uchwałą Nr VI/42/15 Rady Powiatu w Świeckiego z dnia 27 marca 2015 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Świeciu, z późn. zm.

² zakresy czynności: z 2.01.2013 r. i 1.11.2012 r.

³ pismo z 4 sierpnia 2020 r., znak KD.7123.10.2020

Z wykazu dróg dla Powiatu Świeckiego⁴, oraz wyjaśnień w trakcie kontroli⁵, wynika, że na dzień 31.12.2019 r. całkowita długość dróg, na których Starosta Świecki zarządza ruchem wynosi 1 551,845 km, w tym:

- a) dróg powiatowych – 580,561 km, z tego 271,686 km dróg posiada zatwierdzoną organizację ruchu, co stanowi 46,8 %,
- b) dróg gminnych – 971,284 km, z tego 231,156 km dróg posiada zatwierdzoną organizację ruchu, co stanowi 23,8 %,

Z powyższego wynika, że drogi gminne i powiatowe nie posiadają zatwierdzonych stałych organizacji ruchu na całych ich długościach. W ww. wyjaśnieniach wskazano, że stałe organizacje ruchu są wprowadzane sukcesywnie podczas przebudowy dróg gminnych i powiatowych, zaś po kontroli NIK oczekiwana jest zmiana rozporządzenia z dnia 23 września 2003 r. – zobowiązująca zarządców dróg do opracowania i zatwierdzenia przez organy zarządzające ruchem – projektów organizacji ruchu dla wszystkich dróg publicznych.

Stwierdzone uchybienia/ nieprawidłowości:

- 1. Zatwierdzanie projektów organizacji ruchu w oparciu o upoważnienie dla pracownika Starostwa Powiatowego, które nie uprawnia do zatwierdzania projektów organizacji ruchu w imieniu starosty w świetle obowiązujących przepisów art. 10 ust. 5 ustawy Prd w związku z § 3 ust.1 pkt 3 rozporządzenia.
- 2. Brak określenia zadań starosty z zakresu zarządzania ruchem, wynikających z przepisów rozporządzenia, w Regulaminie organizacyjnym Starostwa Powiatowego i zakresach czynności pracowników realizujących te zadania.

II. Ustalenia w zakresie prowadzenia ewidencji projektów zatwierdzonych organizacji ruchu

Ewidencja zatwierdzonych projektów organizacji ruchu, zwana dalej: „ewidencją” była prowadzona w Starostwie Powiatowym w Świeciu, w wersji papierowej.

Ustalono, że liczba wpisów w ewidencjach w okresie kontrolowanym wynosi ogółem - 479 wpisów, w tym: w roku 2019 – 330, z tego 15 opinii, w roku 2020 – 149, z tego 10 dotyczących opinii. Z prowadzonej ewidencji wynika, że ujęto w niej wpisy dotyczące zatwierdzania stałej i czasowej organizacji ruchu oraz opiniowania projektów organizacji ruchu. Podsumowanie liczby wpisów w prowadzonych ewidencjach zatwierdzonych stałych i czasowych organizacji ruchu przedstawia poniższe zestawienie:

Organizacja ruchu	Okres objęty kontrolą od 1.01.2019 r. - 30.06.2020 r.	Razem
Stała organizacja ruchu	rok 2019	109
	rok 2020	26
Czasowa organizacja ruchu	rok 2019	206
	rok 2020	113
	Razem	454
	w tym opinie	25
	Ogółem	479

⁴ przedstawionego w piśmie z 28 maja 2020 r., znak KD.7123.4.2020

⁵ pismo z 6 lipca 2020 r.

W wyniku kontroli na podstawie zapisów ewidencji poddanych próbie kontroli ustalono, że prowadzona ewidencja nie zawierała wszystkich elementów określonych w przepisach § 9 ust. 2 rozporządzenia.

Stwierdzone uchybienia/ nieprawidłowości:

1. Ewidencja (rok 2019) - kontroli poddano poz. 1929- 1938 ewidencji:

- a) Ewidencja nie zawiera kolumny „rzeczywisty termin wprowadzenia nowej lub zmiany istniejącej organizacji ruchu”, zgodnie z § 9 ust. 2 pkt 7 rozporządzenia;
- b) W poz. 1929 - 1938 ewidencji nie wskazano kilometrażu drogi, stosownie do § 9 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia;
- c) W poz. 1934 brak przewidywanego terminu przywrócenia poprzedniej organizacji ruchu – w przypadku czasowej zmiany organizacji ruchu, stosownie do § 9 ust. 2 pkt 6 rozporządzenia;
- d) W poz. 1935 brak rzeczywistego terminu wprowadzenia nowej lub zmiany istniejącej organizacji ruchu, stosownie do § 9 ust. 2 pkt 7 rozporządzenia;

2. Ewidencja (rok 2020) - kontroli poddano poz. 2038-2047 ewidencji:

- a) Ewidencja nie zawiera kolumny „rzeczywisty termin wprowadzenia nowej lub zmiany istniejącej organizacji ruchu” w myśl § 9 ust. 2 pkt 7 rozporządzenia;
- b) W poz. 2038-2047 ewidencji nie wskazano kilometrażu drogi, stosownie do § 9 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia;
- c) W poz. 2038, 2046 i 2047 brak przewidywanego terminu przywrócenia poprzedniej organizacji ruchu – w przypadku czasowej zmiany organizacji ruchu, stosownie do § 9 ust. 2 pkt 6 rozporządzenia.

3. W ewidencji projektów zatwierdzonych organizacji ruchu, błędnie ujęto sprawy dot. wydania opinii do projektów organizacji ruchu dla dróg wewnętrznych i innych dróg publicznych, co jest niezgodne z § 9 ust. 1 rozporządzenia.

III. Ustalenia w zakresie zatwierdzania projektów organizacji ruchu

1. Ustalenia w zakresie kompletności projektów organizacji ruchu (§ 5 rozporządzenia).

Kontroli poddano 6 zatwierdzonych organizacji ruchu. Ustalenia w zakresie kompletności zatwierdzonych projektów organizacji ruchu przedstawia poniższa tabela:

Nr zatwierdzenia	§ 5 ust.1 pkt 1 rozp.	§ 5 ust.1 pkt 2 rozp.	§ 5 ust.1 pkt 3 rozp.	§ 5 ust.1 pkt 4 rozp.	§ 5 ust.1 pkt 5 rozp.	§ 5 ust.1 pkt 6 rozp.	§ 5 ust.1 pkt 7 rozp.	Opinia Policji	Opinia zarządu drogi	Opinia organu zarządz. ruchem
KD.7120.2 27.19	tak	tak*	nie dot.	nie dot.	tak*	nie dot.	tak	tak	nie dot.	nie dot.
KD.7120.1 98.19	tak	tak*	nie dot.	nie dot.	tak*	nie dot.	tak	nie dot.	tak	nie dot.
KD.7120.8 2.20	tak*	tak*	nie dot.	nie dot.	tak	brak	tak	nie dot.	tak	nie dot.

KD.7120.7 6.19	tak*	tak*	nie dot.	nie dot.	tak*	nie dot.	tak	tak.	nie dot.	nie dot.
KD.7120.3 17.19	tak	tak*	nie dot.	nie dot.	tak*	nie dot.	tak	tak	tak	nie dot.
KD.7120.2 37.19	tak*	tak*	nie dot.	nie dot.	tak	nie dot.	brak	tak	nie dot.	nie dot.

* poniżej zawarto uwagi wynikające z rozporządzenia

Stwierdzone uchybienia/nieprawidłowości:

1. Projekty organizacji ruchu zawierają załączniki graficzne bez oznaczenia „plan orientacyjny”, co jest niezgodne z § 5 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia (dotyczy projektów nr KD.7120.82.20; KD.7120.76.19; KD.7120.237.19).

2. Załączniki graficzne do projektów, przedstawiające oznakowanie, nie posiadają tytułu „plan sytuacyjny” i określenia skali, a tym samym parametrów geometrii drogi, co jest niezgodne z § 5 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia (dotyczy projektów nr: KD.7120.227.2019, KD.7120.198.19 i KD.7120.237.19). Natomiast projekty nr KD.7120.317.19, KD.7120.82.19 i KD.7120.76.19 posiadają określenie skali ale nie zostały opatrzone oznaczeniem „plan sytuacyjny”.

Należy podkreślić, że oznaczenie parametrów geometrii jest istotnym elementem pasa drogi publicznej w projekcie organizacji ruchu. Potwierdza to również orzecznictwo sądów administracyjnych, m.in. wyrok WSA w Gdańsku z 24.10.2019 r., sygn. akt III SA/Gd 506/19.

3. Projekt czasowej organizacji ruchu nr KD.7120.82.20 nie zawiera przewidywanego terminu przywrócenia stałej organizacji ruchu, co jest niezgodne z § 5 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia.

4. Nie zawierają pełnego opisu technicznego, tj. charakterystyki ruchu na drodze, co jest niezgodne z § 5 ust.1 pkt 5 rozporządzenia (dotyczy projektów nr: KD.7120.227.2019, KD.7120.198.19; KD.7120.76.19 i KD.7120.317.19);

Jednym z koniecznych elementów projektu organizacji ruchu jest opis techniczny zawierający charakterystykę drogi i ruchu na drodze. Opis ten powinien zawierać również wyczerpujące uzasadnienie projektowanych zmian w organizacji ruchu. Charakterystyka ruchu powinna zawierać szereg informacji niezbędnych do wprowadzenia takich rozwiązań w zakresie organizacji ruchu, które zapewnią nie tylko optymalny poziom przepustowości drogi i pożądane usprawnienia ruchu, ale przede wszystkim najwyższy poziom bezpieczeństwa.

5. Projekt nr KD.7120.237.19 nie zawiera podpisu projektanta, co jest niezgodne z § 5 ust.1 pkt 7 rozporządzenia.

6. Ponadto projekty zawierają nieaktualne publikatory Dz.U.

2. Ustalenia w zakresie rozpatrywania projektów organizacji ruchu oraz zatwierdzania złożonych projektów organizacji ruchu (§ 8 rozporządzenia).

Zatwierdzanie organizacji ruchu o charakterze czasowym i charakterze stałym odbywało się w formie odrębnego pisma, podpisywanego z upoważnienia Starosty Świeckiego. Jak to

omówiono w rozdz. I Wystąpienia pokontrolnego, upoważnienia Starosty Świeckiego, upoważniają, w trybie art. 38 ust. 2 ustawy o samorządzie powiatowym, do wydawania decyzji administracyjnych. Przepis ten nie może stanowić podstawy do zatwierdzania organizacji ruchu przez pracownika Starostwa Powiatowego. W trakcie kontroli przedłożono wyjaśnienia⁶, w którym wskazano, iż zatwierdzenia projektów organizacji ruchu oraz opinie do organizacji ruchu podpisywać będzie osobiście Pani Starosta.

Kontrola wykazała, że kontrolowane projekty organizacji ruchu zostały zatwierdzone, mimo tego, że nie spełniały wszystkich wymaganych kryteriów, określonych przepisami § 5 rozporządzenia, co zostało wskazane w pkt. 1 rozdz. III Wystąpienia pokontrolnego.

Stwierdzone uchybienia/ nieprawidłowości:

1. Zatwierdzanie organizacji ruchu bez zgodnego z prawem upoważnienia Starosty Świeckiego, co wskazano w rozdz. I Wystąpienia pokontrolnego.
2. Zatwierdzanie projektów organizacji ruchu nie spełniających wszystkich wymogów określonych przepisami § 5 rozporządzenia.

3. Ustalenia w zakresie informowania zarządu drogi o utracie ważności zatwierdzonej organizacji ruchu (zgodnie z § 12 ust. 4 rozporządzenia).

Zgodnie z § 12 ust. 4 rozporządzenia, jeżeli w terminie, o którym mowa w § 8 ust.7, brak jest zawiadomienia, o którym mowa w ust.1, organ zarządzający ruchem informuje zarząd drogi o utracie ważności zatwierdzonej organizacji ruchu.

Kontroli poddano następujące projekty organizacji ruchu:

Nr zatwierdzonego projektu stałej organizacji ruchu	Pismo informujące org. zarz. ruchem o wprowadzeniu org. ruchu (tak/nie)	Pismo informujące o utracie ważności zatwierdzonej organizacji ruchu
KD.7120.237.19	tak	nie dot.
KD.7120.96.19	nie	tak (8.06.2020 r.)
KD.7120.76.19	tak	nie dot.
KD.7120.228.19	tak	nie dot.

Kontrolujący ustalili, że w 1 przypadku (dot. zatwierdzenia znak KD.7120.96.19 – z terminem wprowadzenia do 30 września 2019 r.) na 4 poddane próbie kontroli, jednostka wprowadzająca organizację ruchu nie poinformowała organu zarządzającego ruchem o terminie wprowadzenia nowej organizacji ruchu, zgodnie z obowiązkiem wynikającym z § 12 ust. 1 rozporządzenia. W związku z tym, pismem z 8 czerwca 2020 r. Starosta Świecki poinformował Gminę Drzycim o utracie ważności zatwierdzonej organizacji ruchu.

Stwierdzone uchybienia/nieprawidłowości:

Zawiadomienie o utracie ważności zatwierdzonej organizacji ruchu z niezachowaniem terminów wynikających z przepisów § 12 ust. 4 w związku z § 12 ust. 1 rozporządzenia.

⁶ pismo z 4 sierpnia 2020 r., znak KD.7123.10.2020

4. Ustalenia w zakresie opracowywania lub zlecenia do opracowania projektów organizacji ruchu uwzględniających wnioski wynikające z przeprowadzonych analiz organizacji i bezpieczeństwa ruchu (zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia).

W wyjaśnieniach w trakcie kontroli⁷, wskazano, iż w 2019 r. dokonywano analiz istniejących organizacji ruchu. Kierownik Wydziału Komunikacji i Dróg Starostwa Powiatowego w Świeciu, w maju 2020 r. opracował dokument „Analiza stanu bezpieczeństwa w ruchu drogowym na terenie Powiatu Świeckiego za 2019 r.”.

W roku 2019 Komisja do spraw organizacji ruchu⁸ odbyła pięć posiedzeń i w wyniku tego wydała łącznie 13 opinii dotyczących złożonych wniosków o zmianę organizacji ruchu.

IV. Ustalenia w zakresie prowadzenia kontroli

1. Prowadzenie kontroli stałych organizacji ruchu (§ 12 ust. 3 rozporządzenia).

Poniżej przedstawiono sposób realizacji zadania na próbie poddanej kontroli:

Nr zatw. projektu stałej organizacji ruchu	Data wprowadzenia organizacji ruchu w terenie	Data przeprowadzenia kontroli
KD.7120.198.19	20.12.2019 r.	30.12.2019 r.
KD.7120.317.19	20.03.2020 r.	23.03.2020 r.
KD.7120.228.19	23.12.2019 r.	7.01.2020 r.

W oparciu o poddane próbie kontroli trzy ww. zatwierdzone projekty ustalono, że przeprowadzono kontrolę wykonania zadań technicznych zatwierdzonych stałych organizacji ruchu.

2. Prowadzenie kontroli prawidłowości zastosowania, wykonania, funkcjonowania i utrzymania wszystkich znaków drogowych, urządzeń sygnalizacji świetlnej, urządzeń sygnalizacji dźwiękowej oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego.

W oparciu o informacje przedstawione w wyjaśnieniach w trakcie kontroli⁹ oraz dziesięciu protokołów z 2019 r. oraz czterech z 2020 r., kontrolujący ustalili, że w roku 2019 wszystkie drogi gminne i powiatowe nie były objęte kontrolą - co najmniej raz na 6 miesięcy, stosownie do § 12 ust. 5 rozporządzenia.

W wyjaśnieniach z 22 lipca 2020 r. wskazano m.in., iż spowodowane było to problemami kadrowymi w punkcie zamiejscowym Wydziału Komunikacji i Dróg w Nowem i oddelegowaniem pracownika zajmującego się zarządzaniem ruchem do innych zadań.

Stwierdzone uchybienia/nieprawidłowości:

Nieprzeprowadzenie w 2019 r. kontroli prawidłowości zastosowania, wykonania, funkcjonowania i utrzymania wszystkich znaków drogowych, urządzeń sygnalizacji świetlnej,

⁷ pismo z 2 lipca 2020 r.

⁸ powołana Zarządzeniem Starosty Świeckiego z 2 listopada 2012 r. Nr 135/12, w celu opiniowania projektów organizacji ruchu oraz wniosków dotyczących organizacji ruchu na drogach powiatowych i gminnych.

⁹ pisma: z 6 lipca 2020 r. i 22 lipca 2020 r.

urządzeń sygnalizacji dźwiękowej oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego, jako zadania wynikającego z przepisu § 12 ust. 5 rozporządzenia, w odniesieniu do wszystkich dróg gminnych i powiatowych, co najmniej raz na sześć miesięcy.

V. Inne ustalenia

1. Współpraca w zakresie organizacji ruchu i jego bezpieczeństwa z innymi organami oraz podmiotami (§ 3 ust. 1 pkt 8 oraz § 3 ust. 1 rozporządzenia).

Z wyjaśnień w trakcie kontroli¹⁰ wynika, że Starosta Świecki realizował zadanie współpracy w zakresie organizacji i jego bezpieczeństwa poprzez:

- zasięgnięcie opinii przy zatwierdzaniu stałych organizacji ruchu jak i czasowych organizacji ruchu oraz zmianach w istniejącej organizacji ruchu,
- zasięgnięciu opinii przy wydawaniu zgód na wykorzystanie dróg w sposób szczególny, tj. organizacja imprez sportowych oraz okolicznościowych jak również przy zabezpieczaniu imprez pod względem bezpiecznego przebiegu (zarządca drogi, Policja – KPP, KWP),
- udział w pracach komisji ds. bezpieczeństwa w ruchu drogowym (zarządca drogi, Policja – WRD),
- udział w pracach komisji ds. bezpieczeństwa w ruchu drogowym (zarządca drogi, Policja – WRD),
- udział w przeglądach okresowych dróg przedstawicieli zarządcy drogi.

Komendant Powiatowej Policji w Świeciu¹¹ wskazał m.in, iż w okresie do 1 stycznia 2019 r. do chwili obecnej nie odnotowano zdarzeń drogowych, których przyczyną byłyby nieprawidłowości lub niewłaściwe oznakowanie dróg.

2. Opiniowanie geometrii drogi w projektach budowlanych.

W myśl § 3 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia, organ zarządzający ruchem m.in. opiniuje geometrię drogi w projektach budowlanych.

Zgodnie z wyjaśnieniami Kierownika Wydziału Komunikacji i Dróg Starostwa Powiatowego w Świeciu z 2 lipca 2020 r., zadanie to nie zostało ujęte w Regulaminie organizacyjnym Starostwa Powiatowego. Wydział nie opiniował geometrii dróg w projektach budowlanych, gdyż żaden organ nie złożył wniosku o taką opinię. Zadanie to zostanie wprowadzone do Regulaminu organizacyjnego przy jego aktualizacji, w najbliższym czasie.

3. Tymczasowe ograniczenia lub zakazy ruchu (§ 10 rozporządzenia).

Z wyjaśnień w trakcie kontroli¹² wynika, że w okresie 2019-2020 Starosta Świecki nie wprowadzał tymczasowych ograniczeń lub zakazu ruchu.

¹⁰ pismo z 2 lipca 2020 r.

¹¹ pismo z 29 czerwca 2020 r.

¹² pismo Kierownika Wydziału Komunikacji i Dróg Starostwa Powiatowego w Świeciu z 2 lipca 2020 r.

VI. Ustalenia w zakresie umieszczania i funkcjonowania na wybranych drogach/ odcinkach dróg/lokalizacjach w ciągu tych dróg znaków pionowych, poziomych i urządzeń bezpieczeństwa ruchu. Oględziny w terenie.

W trakcie kontroli dokonano oględzin 7 wybranych dróg powiatowych i gminnych na terenie powiatu świeckiego, w tym 2 powiatowych i 5 gminnych, celem sprawdzenia stanu ich oznakowania i prawidłowości jego zastosowania, w zakresie:

1. zgodności umieszczonych znaków pionowych, poziomych, sygnalizatorów i urządzeń bezpieczeństwa ruchu z zatwierdzoną organizacją ruchu,
2. w zakresie czytelności, widoczności i prawidłowości oznakowania,
3. w zakresie kompletności oznakowania.

Próby doboru dróg dokonano biorąc pod uwagę miejsca niebezpieczne, tj. szkoły, przejścia dla pieszych, skrzyżowania dróg, realizację inwestycji drogowych i inne potencjalnie niebezpieczne miejsca.

Z oględzin tych dróg sporządzone zostały protokoły oględzin, wraz z dokumentacją fotograficzną i nagraniami wideo, podpisane przez osoby kontrolujące, pracownika Starostwa Powiatowego w Świeciu oraz pracownika Zarządu Dróg Powiatowych w Świeciu.

Wyniki oględzin przedstawia poniższa tabela.

L.p.	Nr drogi	Długość odcinka drogi (km)	Oznaczenie drogi (ulicy)	Ustalone niezgodności w oznakowaniu dróg
Drogi powiatowe				
1.	1203C	brak	Tleń-Osie (odc. w m. Osie)	<p>1) Znak drogowy B-20 „stop” nie spełnia wymagań określonych w przepisach rozporządzenia¹³ – zbyt nisko osadzony na konstrukcji wsporczej. Na odwrotnej stronie znaku B-20 umieszczono znak B-2 „zakaz wjazdu”, którego brak w projekcie. Znak B-2 nie spełnia wymagań określonych w przepisach rozporządzenia - zbyt nisko osadzony na konstrukcji wsporczej.</p> <p>2) Znaki drogowe A-7 „ustąp pierwszeństwa”, B-33 „ograniczenie prędkości” wraz z tabliczką „T” nie spełniają wymagań określonych w przepisach rozporządzenia - zbyt nisko osadzone na konstrukcji wsporczej. Tabliczka „T” przedstawiona w projekcie niespójna z tabliczką „T” umieszczoną w organizacji ruchu. Organizacja ruchu w obrębie skrzyżowania typu „T” wymaga analizy pod względem organizacji i bezpieczeństwa ruchu.</p> <p>3) Znak B-36 „zakaz zatrzymywania” nie spełnia wymagań określonych w przepisach rozporządzenia – zbyt nisko osadzony na konstrukcji wsporczej.</p> <p>4) W organizacji ruchu umieszczono znak D-1 „droga z pierwszeństwem” z tabliczką „T”, których brak w projekcie. Umieszczona tabliczka „T” niespójna z tabliczką umieszczoną na skrzyżowaniu, o którym mowa w pkt. 2.</p> <p>5) Znak D-1 nie spełnia wymagań określonych w przepisach rozporządzenia – wyblakłe lico.</p> <p>6) W organizacji ruchu umieszczono znak D-6a „przejazd dla rowerzystów”, co jest niezgodne z projektem, w którym ujęto</p>

¹³ ilekroć w rozdz. VI jest mowa o przepisach rozporządzenia należy rozumieć rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach (Dz. U. z 2019 r. poz. 2311, z późn. zm.)

				<p>znak D-6 „przejście dla pieszych”. Z jednej strony najazdowej drogi, przed znakiem P-10 „przejście dla pieszych”- brak znaku P-14 „linia warunkowego zatrzymania złożona z prostokątów”.</p> <p>7) Znak D-1 nie spełnia wymagań określonych w przepisach rozporządzenia – wyblakłe lico.</p> <p>8) Znak D-6 nie spełnia wymagań określonych w przepisach rozporządzenia – przysłonięty przez gałęzie drzew.</p> <p>9) W organizacji ruchu umieszczono znak B-36, którego brak w projekcie.</p> <p>10) Znak B-33 nie spełnia wymagań określonych w przepisach rozporządzenia – przechylona konstrukcja wsporcza.</p> <p>11) Znak D-6 nie spełnia wymagań określonych w przepisach rozporządzenia - przysłonięty przez gałęzie drzew, przechylona konstrukcja wsporcza.</p> <p>12) Lokalizacja znaków drogowych B-35 „zakaz postoju” wymaga analizy pod względem organizacji i bezpieczeństwa ruchu, a także zgodności z przepisami ustawy Prawo o ruchu drogowym.</p> <p>13) Zał. graficzny do projektu nie posiada określenia skali.</p> <p>14) W projekcie brak aktualnego pikietażu początku i końca odcinka drogi objętego projektem.</p> <p>15) Na zatwierdzonym projekcie brak podpisu projektanta.</p>
2.	1046C	brak	Błądzim-Drzycim-Laskowice (odc. w m. Gródek)	<p>1) W organizacji ruchu z jednej strony najazdowej, przed znakiem P-10 „przejście dla pieszych” brak znaku P-14 „linia warunkowego zatrzymania złożona z prostokątów”. Natomiast w projekcie nie uwzględniono znaków P-14 z obu stron najazdowych do przejścia.</p> <p>2) W organizacji ruchu pod znakiem D-6 „przejście dla pieszych” umieszczone zostały tabliczki T-27 „tabliczka wskazująca, że przejście dla pieszych jest szczególnie uczęszczane przez dzieci”, które nie zostały uwzględnione w projekcie organizacji ruchu.</p> <p>3) Plan sytuacyjny (zał. graficzny) nie zawiera oznaczenia skali opracowania.</p> <p>4) W projekcie brak aktualnego pikietażu początku i końca odcinka drogi objętego projektem.</p>
Drogi gminne				
1.	030570C	brak	ul. Wędkarska w Świeciu	<p>1) Stwierdzono brak oznakowania na drodze.</p> <p>2) Zatwierdzona organizacja ruchu utraciła ważność, zgodnie z pismem z 5 sierpnia 2020 r., znak KD.7120.253.19.</p>
2.	031364C	brak	odc. ul. Miodowa w Świeciu	<p>Nie stwierdzono tymczasowego oznakowania drogowego, które zostało przedstawione na określonym odcinku drogi w projekcie czasowej organizacji ruchu.</p> <p>W zatwierdzeniu wskazano „Termin wprowadzenia zatwierdzonej organizacji ruchu obowiązuje do 30 lipca 2020 roku”. Pismem z 5 sierpnia 2020 r., znak KD.7120.82.20, Starosta Świecki poinformował zarządcę drogi o utracie ważności zatwierdzonej organizacji ruchu.</p>
3.	031365C	brak	odc. ul. Młyńska w Świeciu	<p>1) Znak drogowy A-5 „skrzyżowanie dróg” nie spełnia wymagań określonych w przepisach rozporządzenia – niewidoczny, przysłonięty przez gałęzie drzew.</p> <p>2) Znak drogowy A-5 „skrzyżowanie dróg” (ul. Wyzwolenia) nie spełnia wymagań określonych w przepisach rozporządzenia (zniszczone lico znaku).</p> <p>3) Znak D-15 „przystanek autobusowy”, nie ujęty w projekcie jako istniejący. Brak znaku P-17 „linia przystankowa” w celu wyznaczenia odcinka jezdni przeznaczonego na przystanek autobusowy bez zatoki.</p> <p>4) Brak ujęcia wszystkich znaków drogowych w projekcie</p>

				<p>(jako istniejących).</p> <p>5) Istniejąca organizacja ruchu w obrębie skrzyżowania ul. Młyńska – ul. Wyzwolenia wymaga analizy pod względem organizacji i bezpieczeństwa ruchu.</p> <p>6) W projekcie dla wprowadzonego znaku zakazu, brak analizy skutków, jakie powoduje dla uczestników ruchu, zgodnie z pkt. 3.1.1 Zał. Nr 1 do rozporządzenia.</p> <p>7) W projekcie brak aktualnego pikietażu początku i końca odcinka drogi objętego projektem.</p>
4.	030913C	brak	odc. w m. Poledno	<p>1) Znak drogowy B-36 „zakaz zatrzymywania” nie spełnia wymagań określonych w przepisach rozporządzenia - przekrzywiony.</p> <p>2) Znak drogowy P-10 „przejście dla pieszych” nie spełnia wymagań określonych w przepisach rozporządzenia (wytarte oznakowanie poziome).</p> <p>3) Znak D-15 „przystanek autobusowy” nie spełnia wymagań określonych w przepisach rozporządzenia - przechylony, przysłonięty przez gałęzie drzew, niewidoczny dla uczestników ruchu drogowego. Brak znaku P-17 „linia przystankowa” w celu wyznaczenia odcinka jezdni przeznaczonego na przystanek autobusowy bez zatoki.</p> <p>4) Znak drogowy B-36 „zakaz zatrzymywania” nie spełniają wymagań określonych w przepisach rozporządzenia - przysłonięty przez gałęzie drzew, niewidoczny.</p> <p>5) Znak D-43 „koniec obszaru zabudowanego” – nie spełnia wymagań określonych w przepisach rozporządzenia (wyblakłe lico znaku).</p> <p>6) Zał. graficzny (rys. 1 i 2) do projektu nie posiada określenia skali.</p> <p>7) W projekcie brak aktualnego pikietażu początku i końca odcinka drogi objętego projektem.</p> <p>8) W projekcie dla wprowadzonych znaków zakazu, brak analizy skutków, jakie powodują dla uczestników ruchu, zgodnie z pkt. 3.1.1 Zał. Nr 1 do rozporządzenia.</p>
5.	031329C; 031346C	brak	skrzyżowanie ul. Gen. Józefa Hallera i ul. Kościuszki w Świeciu	<p>1) Znaki drogowe D-3 „droga jednokierunkowa”, B-33 „ograniczenie prędkości”, B-36 „zakaz zatrzymywania się” (ul. Kościuszki) nie spełniają wymagań określonych w przepisach rozporządzenia – umieszczone na przechylonej konstrukcji wsporczej, zbyt nisko osadzone. Ponadto znak B-36 posiada zniszczone lico.</p> <p>2) W organizacji ruchu (ul. Kościuszki), na konstrukcji wsporczej pod znakiem D-18 „parking” ustawiono tabliczkę, która nie została ujęta w projekcie – jako „istn.”</p> <p>3) W organizacji ruchu (ul. Kościuszki) za przejściem dla pieszych ozn. P-10 i P-25, ustawiono dwa znaki B-36 wraz z tabliczkami, natomiast w projekcie ujęto wyłącznie jeden znak B-36 jako „istn.” Znak B-36, który nie został ujęty w projekcie jako „istn.” nie spełnia wymagań określonych w przepisach rozporządzenia - wyblakłe lico.</p> <p>W organizacji ruchu umieszczono znak B-36 wraz z tab. „nie dotyczy zaopatrzenia do 15 minut” (nie ujęty w projekcie), w odległości mniejszej niż 10 m od przejścia dla pieszych, niezgodnie z przepisem art. 49 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo o ruchu drogowym.</p> <p>Niewłaściwa odległość między znakami B-36.</p> <p>4) W organizacji ruchu (ul. Kościuszki), na konstrukcji wsporczej pod znakiem D-6 umieszczono znak B-36 oraz tabliczkę informacyjną „obowiązuje w poniedziałki w godz. 6-8”, których nie ma w projekcie jako „istn.” Znak B-36 nie spełnia wymagań określonych w przepisach rozporządzenia - wyblakłe lico. Norma wynikająca z treści znaku z tabliczką</p>

				<p>niezgodna z przepisem art. 49 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo o ruchu drogowym.</p> <p>5) Znak A-7 „ustęp pierwszeństwa” (ul. Hallera) nie spełnia wymagań określonych w przepisach rozporządzenia – umieszczony na przechylonej konstrukcji wsporczej. Na drodze ustawiono znak B-36, którego brak w projekcie jako „istn.”. Nie spełniają wymagań określonych w przepisach rozporządzenia - zbyt nisko osadzone na konstrukcji wsporczej.</p> <p>6) Z obu stron najazdowych do przejścia dla pieszych P-10 - brak znaku P-14 „linia warunkowego zatrzymania złożona z prostokątów”.</p> <p>7) W projekcie brak aktualnego pikietażu początku i końca odcinków dróg objętych projektem.</p> <p>8) W projekcie dla wprowadzonych znaków zakazu, brak analizy skutków, jakie powodują dla uczestników ruchu, zgodnie z pkt. 3.1.1 Zał. Nr 1 do rozporządzenia.</p>
--	--	--	--	--

Nieprawidłowości/uchybiecia stwierdzone podczas oględzin:

1. Oględziny wybranych dróg, tj. dróg: powiatowych - poz. 1-2 Tabeli oraz dróg gminnych - poz. 3-5 Tabeli, potwierdziły przypadki ich oznakowania, nie spełniającego wymagań określonych w przepisach rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach¹⁴, w szczególności:

- niezgodności istniejącej organizacji na drogach z zatwierdzonymi projektami organizacji ruchu,
- inne niezgodności jak m.in. nieczytelne znaki drogowe (wyblakłe lica znaków), pochylone, słabo widoczne, zbyt nisko osadzone.

VII. Ocena skontrolowanej jednostki i ustalenia kontroli

Wykonywanie zadań przez Starostę Świeckiego w zakresie, jaki obejmowała przedmiotowa kontrola i na podstawie wyżej wymienionych ustaleń, należy ocenić jako pozytywne z nieprawidłowościami.

Wskazuje się następujący zakres stwierdzonych nieprawidłowości:

1. Zatwierdzanie projektów organizacji ruchu w oparciu o upoważnienie dla pracownika Starostwa Powiatowego w Świeciu, zawierającego nieprawidłową podstawę prawną do zatwierdzania projektów organizacji ruchu, z naruszeniem art. 10 ust. 5 ustawy Prd oraz § 3 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia;
2. Prowadzenie niekompletnych ewidencji projektów zatwierdzonych organizacji ruchu, stosownie do § 9 rozporządzenia;
3. Zatwierdzenie projektów organizacji ruchu, które nie zawierały wszystkich prawidłowych elementów wymaganych przez § 5 ust. 1 rozporządzenia;
4. Przypadki organizacji ruchu na drogach powiatowych i gminnych, nie spełniających wymagań określonych w przepisach rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r.;

¹⁴ (Dz.U. z 2019 r. poz. 2311, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r.”

5. Nieprzeprowadzanie kontroli prawidłowości w odniesieniu do wszystkich dróg gminnych, co najmniej raz na pół roku – w roku 2019, z naruszeniem przepisu § 12 ust. 5 rozporządzenia;
6. Brak określenia zadań starosty z zakresu zarządzania ruchem, wynikających z przepisów rozporządzenia, w Regulaminie organizacyjnym Starostwa Powiatowego i zakresach czynności pracowników realizujących te zadania.

Wskazuje się następujący zakres stwierdzonych uchybień:

Poinformowanie zarządu drogi o utracie ważności zatwierdzonej organizacji ruchu, z opóźnieniem terminu wynikającego z przepisu § 12 ust. 4 rozporządzenia.

Ponadto wskazuje się następujące przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości:

Jako przyczyny ww. nieprawidłowości wskazuje się:

- a) brak nadzoru Starosty Świeckiego nad wykonywaniem zadań w zakresie zarządzania ruchem, objętych przedmiotem kontroli;
- b) nadmierne obciążenie pracownika zajmującego się wykonywaniem zadań z zakresu zarządzania ruchem innymi zadaniami z zakresu działania Wydziału.

Jako skutki stwierdzonych nieprawidłowości wskazuje się:

- a) funkcjonowanie nieprawidłowych organizacji ruchu na drogach, niezgodnie z obowiązującymi przepisami oraz w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- b) zagrożenie bezpieczeństwa ruchu drogowego na drogach powiatowych i gminnych.

Za stwierdzone nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Starosta Świecki.

Do Projektu wystąpienia pokontrolnego nie zostały zgłoszone zastrzeżenia. W Projekcie wystąpienia pokontrolnego nie dokonano sprostowań, skreśleń i uzupełnień.

VIII. Zalecenia pokontrolne

W związku z powyższymi ocenami, uwagami i wnioskami, zalecam

– Staroście Świeckiemu, podjęcie następujących działań w celu wyeliminowania stwierdzonych w wyniku kontroli nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania działalności jednostki kontrolowanej, a w szczególności:

1. Zatwierdzanie projektów organizacji ruchu przez organ zarządzający ruchem lub osoby posiadające upoważnienia, wydane zgodnie z przepisami prawa, zgodnie z art. 10 ust. 5 ustawy Prd;
2. Prowadzenie ewidencji projektów zatwierdzonych organizacji ruchu, zawierającej wszystkie wymagane informacje, w sposób zgodny z § 9 ust. 2 rozporządzenia;
3. Dokładne weryfikowanie złożonych projektów i zatwierdzanie wyłącznie tych projektów organizacji ruchu, które zawierają wszystkie prawidłowe elementy określone przepisami § 5 rozporządzenia.
4. Podjęcie stosownych działań, mających na celu usunięcie stwierdzonych podczas kontroli - w toku oględzin nieprawidłowości na drogach podległych organowi zarządzającemu ruchem;

5. Przeprowadzanie wszystkich wymaganych kontroli dróg gminnych, co najmniej raz na pół roku, stosownie do § 12 ust. 6 rozporządzenia;
6. Określenie zadań starosty z zakresu zarządzania ruchem, które zostały wyszczególnione w przepisach rozporządzenia - w Regulaminie organizacyjnym Starostwa Powiatowego i zakresach czynności pracowników realizujących te zadania.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje kierownik jednostki kontrolowanej, a drugi egzemplarz pozostaje w aktach kontroli.

Oczekuję od Pani, w terminie 60 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

WOJEWODA
KUIAŃSKO-POMORSKI